

Forslag

til

Lov om registrering af narkomaner.

Fremsat den 26. maj 1977 af *Jørgen Junior* (FP), *Pilgaard Andersen* (FP), *Erlendsson* (FP), *Glistrup* (FP), *Ole Hovmand* (FP), *Uwe Jensen* (FP) og *Voigt* (FP).

§ 1. Der oprettes et centralt register over personer, der konstateres at være afhængige af narkotiske stoffer.

§ 2. Alle narkomaner, der er i kontakt med politiet, hospitalerne og/eller narko-behandlingsinstitutioner i øvrigt, registreres. Det er en pligt for de nævnte instanser at give meddelelse til registeret, når de kommer i kontakt med narkomaner.

§ 3. Registreringskontoret ledes af et nævn på 5 personer, nemlig repræsentanter for socialministeriet, indenrigsministeriet,

ordenspolitiet, narkotikapolitiet samt kontorets daglige leder.

§ 4. Registeret står til rådighed for de sociale, de lægelige og de politimæssige myndigheder, der pålægges at behandle oplysningerne fortroligt.

§ 5. Socialministeren fastsætter de nærmere regler for indberetning af oplysninger til registeret og benyttelse af dette.

§ 6. Loven træder i kraft 1. januar 1978.

Bemærkninger til lovforslaget.

Den 4. februar 1976 havde folketinget narkodebat på grundlag af en forespørgsel fra Tandrup Jensen (FP) (Folketingstidende 1975-76, forhandlingerne sp. 4096, 4100, 5183 og 5260). Debatten mandede ud i en afstemning om et af forespørgeren stillet forslag, hvorefter folketinget skulle udtale:

„at der ved den fremtidige bekæmpelse af narkotikamisbrug i Danmark må iværksættes mere intensiv politimæssig indsats mod narkoforhandlere,

at der må oprettes og gøres vidtstrakt brug af registre vedrørende de personer, som i anledning af narkotikaafhængighed kommer i forbindelse med offentlige myndigheder,

at hovedvægten i behandlingsindsatsen må lægges på lægeligt styrede kure med væsentligt større fasthed og konsekvens end hidtil, og

at narkotikaproblemerne må samles under én minister.“

Dette forslag blev forkastet med 69 stemmer (socialdemokratiet, det radikale venstre, socialistisk

folkeparti, Danmarks kommunistiske parti og venstresocialisterne) mod 39 (fremskridtspartiet, det konservative folkeparti, kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne) medens 32 (venstre) undlod at stemme.

Flere af de folketingsmedlemmer, der ikke stemte for forslaget, begrundede dette med, at det forekom dem for omfattende.

Resultatet blev imidlertid, at denne den første egentlige narkodebat i folketinget måtte munde ud i, at der ikke blev fastlagt nogen som helst narkopolitik.

Denne utilfredsstillende tingenes tilstand søges til dels afbødet ved nærværende forslag, der har taget kritikken ad notam for så vidt, at det kun angår punkt 2 af de fire punkter, som fremskridtspartiet foreslog i februar 1976.

I mellemtiden er som bekendt gjort forsøg på at få oprettet et narkomanregister i Københavns kommune. Forslagsstillerne ser meget gerne, at det centrale

register for hele landet, der herved foreslås oprettet, tager sit udgangspunkt i dette københavnske initiativ.

I øvrigt skal forslagsstillerne fuldt ud tilslutte sig den artikel af kriminalassistent Lars N. Jensen, Københavns narkopoliti, som fandtes i „DANSK POLITI“ årgang 1977, side 139-141.

Artiklens indhold var følgende:

„I Danmark har vi efter forlydende ca. 5.000 narkomaner, der, hvis vi antager, at de bruger for ca. 300 kroner narkotika pr. mand om dagen, bruger for ca. 540 millioner kroner om året, hvilket nok er lavt anslået. De fleste narkomaner lever af hjælp efter bistandsloven/invaliddepension/arbejdsledshedsunderstøttelse, og hvis vi regner med omkring 25.000 kroner i snit, giver dette ca. 125 millioner kroner på årsbasis, men spørgsmålet er, hvor får narkomanerne de resterende ca. 415 millioner kroner fra? Ja, de skaffes ved ulovligheder, såsom tyverier, røverier, prostitution og ikke at forglemme narkotikahandel, idet narkomanerne gerne sælger lidt „stof“ til andre for selv at tjene penge til eget forbrug.

Narkomanerne er ikke registreret særskilt nogen steder, hvorfor ovennævnte tal kun kan være et postulat, men et tal, der mange gange er anslået af førende folk på området.

Politiet har i de senere år beslagnet større og større kvantum illegal narkotika af forskellig art, og alene i 1976 beslagnet Københavns Narkotikapoliti omkring 63.000 stk. morfinpiller til en anslået værdi på det sorte marked til ca. 5,6 millioner kroner, blot for at nævne et eksempel. Desuden har der vist sig en følgekriminalitet, hvor narkomanerne, for at skaffe penge til deres stofmisbrug, har lavet ulovligheder i et meget, meget stort omfang.

På grund af den meget store fortjeneste på narkotikaen har vi i København for alvor fået grundlagt en bagmandsvirksomhed, der tjener millioner af kroner på andre folks ulykke. At fortjenesten er stor kan bedst beskrives ved kendsgerninger, idet vi i de danske retssale flere gange har kunnet høre, at for eksempel pakistanske statsborgere har erkendt, at de i deres hjemland havde købt morfinpiller for 3 kroner pr. stk. og derunder. Når prisen i Danmark for tiden ligger på ca. 90 kroner pr. morfinpille, kan man jo se, at der er en ganske pæn fortjeneste. Morfinpillerne er også nemme at smugle ind i landet, for eksempel kan der være omkring 400 stk. i en almindelig tændstikæske, hvilket siger lidt om størrelsen og om de problemer, der er for politi og toldvæsen for at finde frem til gemmestederne.

Hvad har man så gjort fra myndighedernes side for at tackle problemet? ja, man har kørt efter det sædvanlige mønster, nemlig at lade politiet tage de små

narkomaner og mindre forhandlere, medens man har haft svært ved at bevise noget mod de store på grund af de måske utidssvarende efterforskningsmetoder på området. De senere år har man dog fra ansvarlig side nødtvungen erkendt, at narkotikapolitiet måske burde bruge utraditionelle metoder for at komme disse bagmænd til livs, og disse metoder har da også givet gode resultater, men det er et helt andet problem.

Narkomanerne, stofmisbrugerne, hvad har man så gjort ved dem? Her ligger et meget stort problem, efter min opfattelse, idet man betragter en narkoman som en kriminel og ikke som et sygt menneske, som han vitterlig er. Ganske vist er sygdommen selvforskyldt i første omgang, idet de jo bare kunne lade være, hvilket ofte er hørt under diskussionen vedrørende hjælp til narkomanerne. Faktum er imidlertid, at et menneske, der virkelig er afhængig af „hårde stoffer“, er et sygt og ynkeligt individ, der kun har *et* i hovedet, nemlig hvordan man skaffer penge til næste „skud“. Hvis en narkoman ikke får sit „stof“ til tiden, begynder nedturen, det vil sige skiftende kulde- og svedeture, rysten over hele kroppen, kvalme, opkastninger, feber, forhøjet blodtryk, kramper og til sidst bevidstløshed, der eventuelt kan ende med dødsfald.

I Danmark er det forbudt at være i *besiddelse* og *forhandle* narkotika uden særlig tilladelse (apoteker m.v.), og det vil sige, at en narkoman, der netop har købt en morfinpille til 90 kroner for de sidste penge af socialhjælpen, ja, han risikerer at blive snuppet af politiet, der har pligt til at fratage ham pillen og sigte vedkommende for overtrædelse af narkotikalooven. Hvis vi tænker os, at nævnte narkoman kommer hjem efter sit ufrivillige ophold hos politiet, ja, hvad skal han så? Der er kun *en* ting, det drejer sig om nu, og det er at skaffe penge til en ny pille, inden „nedturen“ begynder for alvor. Man prøver at låne penge af vennerne, men de har ingen, for de er også narkomaner. Derefter prøver man at ringe til socialkontoret for at få forskud på næste uges socialhjælp og fortæller en rørende historie om, at nu er der ingen mad i huset m. v., men på socialkontoret kender man et utal af den slags historier, så man lader sig ikke narre. Så er der kun én vej tilbage, for det daglige „stof“ skal tilvejebringes, og det er et hurtigt „bræk“, altså tyveri, indbrud, røveri eller lignende, og dette uanset om man er næsten sikker på senere afløsning. Når nævnte forbrydelse er begået, omsættes varerne hurtigt til narkotika, og dagen er reddet. — Endvidere er der selvfølgelig prostitution, der giver mulighed for at tjene hurtige penge, idet mange anser det for bedre at tage 5 minutter med en utugtsskudende, end det er at døje alverdens pinsler på

en „nedtur“. Den onde cirkel er dermed sluttet for narkomanerne, idet jo mere „stof“ politiet tager fra dem, jo flere ulovligheder bliver de nødt til at lave for at skaffe penge til deres stofmisbrug.

Hvad har man så hidtil gjort for at hjælpe narkomanerne. Man har oprettet en del såkaldte „narkocentre“, hvor narkomanerne kan komme på nedtrapning på frivillig basis, men uden den helt store succes indtil dato. — Nedtrapningerne foregår på den måde, at man prøver at motivere narkomanerne til at holde op med at bruge de „hårde stoffer“, og i stedet får de udleveret metadon fra centret, hvorefter man efter et stykke tids forløb nedtrapper metadontilskuddet, og til sidst skulle narkomanerne være stoffrie. Da det som sagt er på frivillig basis, at narkomanerne deltager i nedtrapningerne, er frafaldet stort, og som politimand har jeg ofte været ude for at træffe en narkoman, der netop var ude for at købe lidt „stof“ i byen for at supplere nedtrapningen, og dermed er hele nedtrapningsteorien jo gået fløjten. Andre narkomaner holder hurtigt op, når det begynder at gøre ondt, men en del bliver dog ved til det sidste og bliver stoffri et stykke tid, hvorefter mange begynder igen. Faktum er i al fald, at de påviselige resultater er meget, meget små.

Nævnte nedtrapninger er imidlertid ret eftertragtet, idet mange narkomaner kommer igen og igen, men altså uden det helt store resultat.

Årsagen er der vel ingen der kan påpege med sikkerhed, men at personalet på narkocentrene har gjort et stort arbejde efter bedste overbevisning er helt indiskutabelt.

Der findes ingen offentlig registrering af narkomanerne, idet selv narkocentrene hidtil har nægtet at deltage i en offentlig registrering af de patienter, der kommer til nedtrapning. Når man samtidig ved, at en plads for en narkoman på nedtrapning koster ca. 100.000 kroner pr. år, og disse penge skal skatteborgerne betale gennem bistandsloven, uden at det offentlige og dermed skatteborgerne har mulighed for at kontrollere, hvordan det er gået med patienterne, ja, så er der flere og flere, der stiller spørgsmålet, om det kan være rimeligt. Skatteborgerne har altså bare at betale og håbe det bedste. Nævnte er vel også en af årsagerne til, at kommunerne

har været lidt tilbageholdende med de helt store projekter inden for narcko-området, idet man jo ingen konkret viden har til rådighed på dette felt.

Derfor er det vigtigt at få lavet en offentlig registrering af alle narkomaner, så man kan følge deres sygdoms forløb. Så man får konkrete oplysninger om den sociale baggrund, om det er specielle grupper, der er udsat, hvor mange nedtrapninger/tilbagefald og anden behandling? Altså viden og tørre tal, der kan påvise, at der virkelig er et kæmpebehov for mere hjælp til disse syge mennesker, og i hvilken retning hjælpen skal gå. Narkocentrene bør sortere under det offentlige som enhver anden specialafdeling på et sygehus for eksempel. Er det galt med øjnene, går man til en øjenlæge, har man noget galt med hjertet, går man til en hjertespecialist, og har man narkotikaproblemer, skulle man selvfølgelig kunne gå til en narkotikaspecialist, hvor man skulle fremvise sit sygesikringsbevis og derefter blive behandlet.

Hvis en narkoman har stærk „nedtur“, var det vel rimeligt, om lægen straks kunne give en sprøjte eller andet lindrende for derefter at stille diagnosen, hvor han kan se, om ambulans behandling eller indlæggelse på specielle centre for nedtrapninger ville være nødvendig.

Hvordan disse centre skal fungere i øvrigt, er der vel ingen, der har en færdig løsning på, men så længe man ikke har en offentlig registrering af narkomanerne med alle relevante oplysninger, kan det vel heller ikke forventes, at de offentlige myndigheder skal kunne lave fornuftige langtidspanlægninger eller fortsat bevilge de økonomiske midler, der er nødvendige på området.

Derfor er det tvingende nødvendigt at få denne registrering gennemført for ad den vej at få sat betydeligt mere ind på bekæmpelsen af narkotikamisbruget for at hjælpe patienterne og deres pårørende, men også for det øvrige samfunds skyld, idet man på den måde kan undgå en mængde følgekriminalitet, idet narkomanerne nu havde et sted at gå hen, hvor de kunne få hjælp og behandling til enhver tid, i stedet for at være nødt til at lave en kriminel handling for at skaffe „stof“ under en „nedtur“.